

Washingtoni levél

Irta: VASVÁRY ÖDÖN
**A magyar tábornok
 Ausztráliából üzent**

May
 1942

AZÓTA, hogy ezeken a hasábkokon megemlékeztem a legmagasab rangu magyar származásu amerikai főtisztről, Dr. Alexander L. P. Johnson brigádtábornokról, nem nyílt alkalmam újabb adatokat megtudni felőle. Az illetékes hivatalokhoz nem fordultam, mert természetesen kényves dolog volna egy főtiszt holléte, vagy egyéb dolgai iránt pusztá kíváncsiságból érdeklődni. Mindössze annyit tudtam hát felőle, hogy a Philippini szigetekben van, de még beosztását sem ismertem.

Vasváry Ödön

Most a véletlen jött segítségemre, hogy újabb, még pedig igen érdekes adattal szolgálhassak az Amerikai Magyar Népszava olvasóinak az egyetlen magyar származásu amerikai tábornok felől.

Anyák napján, május 10-én, vasárnap este a rádiót hallgatva, inkább véletlenül, mint készakarva kapcsoltam be a Columbia Broadcasting Co. itteni állomását. Hírek jöttek, amiből olyan sokat kapunk minden nap, a világ minden részéből. A híradás, amit bejelentettek, Ausztráliából volt érkezendő s egyszerre csak felvilanyozva hallom, hogy az Anyák napjának üzenetét — Ausztráliából Dr. Alexander L. P. Johnson "Chief Morale Officer" fogja elmondani az amerikai nép s különösen az amerikai anyák részére, akiknek fiai most Ausztráliában vannak.

Igy tudtam meg, hogy Johnson tábornok most már nincs a Philippini szigetekben, ahol ma már csak a japánok foglalva — vagy halott lehetne, hanem Ausztráliában van, ahová kétségkívül MacArthur tábornok vezérkarával került. Igy tudtam meg azt is, hogy milyen a beosztása: a "Chief Morale Officer" azt jelenti, hogy ő a feje annak a departmennek, amely az amerikai katonák testi jóléte mellett a lelki jólét előmozdítására törekszik, szóval az az ügyosztály, amely arra vigyáz, hogy a katonák szelleme, lelkülete egészséges legyen, s hogy mindenben legyen részük, amire a normális életben szüksége van az otthonukból és hazájukból kiragadott fiatalembereknek.

Különös érzéssel hallgattam, hogy az Ausztráliában lévő amerikai hadsereg sok tizezer, talán már több százezer katonája nevében — egy magyar ember beszél az amerikai néphez s elsősorban az édesanyákhoz.

Ceruza és papíros nem volt kéznél, hogy lejegyezhettem volna a magyar tábornok beszédét, a rádiót pedig nem akartam otthagyni, nehogy egyetlen szót is elmulasszak beszédéből, amelyről azt sem tudtam, hogy milyen hosszú vagy rövid lesz. Igy emlékezetből irtam le, hogy miket hangsúlyozott Johnson tábornok.

Hangsúlyozta elsősorban azt, hogy az amerikai kormány és hadvezetőség, az ausztráliai hatóságokkal egyetemben, minden lehető elkövet, hogy az amerikai fiuk el legyenek látva mindennel. Az ausztráliai nép

vendégszeretete felülmulhatatlan, ami érthető az adott körülmények között. Szavait elsősorban az amerikai anyákhoz intézte, akiket arra kért, hogy ne aggódjanak fiaik miatt, mert mit emberileg még lehet tenni értük, azt megteszik, akármilyen messze vannak is. Az amerikai katonák lelkülete a lehető legjobb, főképen azért, mert tisztában vannak azzal, hogy mi az a feladat, amelyet az ő hazájuknak és nekik kell megoldani.

És hogy végképen ne legyen semmi kétség a beszélő személyazonossága felől, amikor az elég hosszú beszédet befejezte, a bejelentő újra megmondta, hogy ezeket a szavakat Alexander L. P. Johnson intézte Anyák napi üzenetül az amerikai néphez. Az egész leadás a szokott tisztasággal jött be, úgy hogy minden egyes szavát tisztán, félreérthetetlenül lehetett hallani.

Johnson tábornok életrajzi adatai a következők:

Magyarországon született 1886 március 26-án, tehát most múlt 56 éves. Amerikába kerülve, elvégezte New Yorkban a City College tanfolyamát, ahonét 1911-ben graduált, A. B. fokozattal. Ugyanabban az esztendőben, pár hónappal graduálása után, 1911 októberében hadnagynak nevezték ki a lovasághoz. A világháború kitérőrekor még hadnagy volt, de azután gyorsan emelkedett pályáján, úgy hogy 1917 májusában már kapitánnyá nevezték ki. Az egész háborút a lovaságnál töltötte.

1920-ban áthelyezték a gyalogsághoz s ugyanakkor kapta meg őrnagyi kinevezését, amit 15 esztendő múlva alezredessé, majd 1940 szeptemberében ezredessé nevezték ki.

Tudományos munkálkodását nem hagyta abban, ami a katonáknál meglehetősen ritkaság. A new yorki City Collegeban szerzett első fokozatát ugyanott a Master fokozattal tetőzte 1929-ben, majd 1931-ben már mint alezredes, filozófiai doktorátust szerzett a washingtoni Georgetown egyetemen. Igy egyike azoknak a kevésszámú amerikai főtiszteknek, akiknek doktori címük van.

Akik ismerik a magyar tábornokot, cseppet sem csodálkoznak rajta, hogy az ausztráliai amerikai hadsereg lelkületének, hibátlan szellemének fenntartását mint legfőbb tisztre, óráá bízták. Maga ez a tény egyik el nem muló dicsősége lesz a magyar névnek Amerikában. Mi is azt mondjuk, amit ő mondott Anyák napi üzenetében: az amerikai anyák nyugodtak lehetnek, fiuk lelkületére egy nagyképzettségű, nemes érzésű magyar főtiszt vigyáz, akinek magának is két fia van, akik ma bizonyosan katonák.

Büszkék lehetünk rá, hogy fiaink egvéni vitézsége és hűsége mellett Johnson tábornokban egyebet is adtunk az Egyesült Államoknak.

